https://farid.ps/articles/israel_is_holding_thousands_of_palestinians_hostage/pl.html

Długotrwałe naruszenia prawa międzynarodowego przez Izrael, status zakładników palestyńskich więźniów oraz droga do rozwiązania

Od dziesięcioleci Izrael stosuje praktyki naruszające prawo międzynarodowe i prawa człowieka palestyńskich więźniów, poddając ich arbitralnemu zatrzymaniu bez zarzutów oraz poważnym maltretowaniem, w tym torturom i przemocy seksualnej. Tych więźniów, przetrzymywanych bez należytego procesu w przerażających warunkach, należy uznać za zakładników ze względu na przymusowy i arbitralny charakter ich zatrzymania. Izrael mógłby zapewnić uwolnienie swoich zakładników przetrzymywanych przez Hamas oraz zmniejszyć prawdopodobieństwo ataków, zaprzestając praktyki arbitralnego zatrzymania, uwalniając palestyńskich więźniów i przestrzegając międzynarodowych standardów prawnych, tym samym rozwiązując jedną z głównych przyczyn konfliktu.

Dekady naruszeń prawa międzynarodowego i praw człowieka

Wykorzystywanie przez Izrael administracyjnego zatrzymania – przetrzymywanie osób bez zarzutów lub procesu – trwa od dziesięcioleci i stanowi wyraźne naruszenie prawa międzynarodowego. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (UDHR) gwarantuje prawo do wolności (Artykuł 9) oraz sprawiedliwego procesu (Artykuł 10), natomiast Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (ICCPR), ratyfikowany przez Izrael w 1991 roku, wzmacnia te prawa w Artykułach 9 i 14. Czwarta Konwencja Genewska, mająca zastosowanie do Izraela jako siły okupacyjnej, ogranicza zatrzymanie bez procesu na terytoriach okupowanych, jednak rutynowe stosowanie administracyjnego zatrzymania przez Izrael narusza te standardy. Grupa Robocza ONZ ds. Arbitralnego Zatrzymania konsekwentnie klasyfikuje tę praktykę jako arbitralną, szczególnie z powodu braku przejrzystości i możliwości odwołania dla więźniów (Biuro Praw Człowieka ONZ).

Skala tej praktyki jest oszałamiająca. Przed 7 października 2023 roku około 1300 Palestyńczyków znajdowało się w administracyjnym zatrzymaniu, liczba ta wzrosła do ponad 3400 na początku 2025 roku (Statystyki Addameer). Dane historyczne pokazują, że nie jest to nowe zjawisko; badanie Daniela J. N. Weishuta z 2015 roku udokumentowało systematyczne nadużycia w latach 2005–2012, z 60 przypadkami tortur seksualnych wśród tysięcy więźniów, co wskazuje na długotrwały wzorzec (DOI: 10.1016/j.rhm.2015.11.019). Komisja ONZ w 2024 roku sklasyfikowała te praktyki jako zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości, wskazując na ich systematyczny charakter (Komisja ONZ).

Poważne maltretowanie więźniów

Palestyńscy więźniowie znoszą niewyobrażalne warunki, stając w obliczu tortur, przemocy seksualnej i upokorzeń, które naruszają Konwencję przeciwko Torturom (CAT) oraz Artykuł 7 ICCPR, zakazujące okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania. Badanie z 2015 roku opisywało przymusową nagość, werbalne molestowanie seksualne oraz fizyczne ataki, takie jak ucisk na genitalia i gwałt przy użyciu tępego przedmiotu (Weishut, 2015). Po 7 października 2023 roku nadużycia nasiliły się: raporty dokumentują bicie powodujące złamania żeber, porażenia prądem, podtapianie, oparzenia oraz gwałty przy użyciu przedmiotów i psów. Więźniarka na posterunku policji w Kiryat Arba była zagrożona gwałtem z zawiązanymi oczami, a eksperci ONZ zgłosili 53 zgony w areszcie do sierpnia 2024 roku z powodu maltretowania, przy czym autopsje wykazały ślady tortur (Amnesty International; Eksperci ONZ).

Taktyki upokarzania są powszechne, takie jak rozbieranie więźniów do naga, oddawanie na nich moczu oraz zmuszanie ich do wykonywania poniżających czynów, takich jak śpiewanie izraelskich piosenek lub klęczenie podczas liczenia. Te warunki dotykają nawet dzieci w wieku 14 lat do marca 2025 roku, co pokazuje systematyczną pogardę dla ludzkiej godności i prawa międzynarodowego (DCIP).

Palestyńscy więźniowie jako zakładnicy

Biorąc pod uwagę brak zarzutów, procesu lub wyroku oraz przymusowy charakter ich zatrzymania, palestyńscy więźniowie powinni być klasyfikowani jako zakładnicy, a nie więźniowie. Międzynarodowa Konwencja przeciwko Braniu Zakładników z 1979 roku definiuje zakładników jako osoby przetrzymywane w celu zmuszenia strony trzeciej do działania, ale termin ten może być również stosowany retorycznie do praktyk państwowych, które arbitralnie pozbawiają jednostki wolności ze względów politycznych lub bezpieczeństwa. Administracyjne zatrzymanie, używane do tłumienia palestyńskiego oporu i często obejmujące tortury w celu wymuszenia zeznań, pasuje do tego modelu. Systematyczne nadużycia—mające na celu upokorzenie i poniżenie—są zgodne z przymusowym zamiarem typowym dla brania zakładników. Organizacje praw człowieka, takie jak Amnesty International, opisują te zatrzymania jako arbitralne, wskazując na podobieństwa z zakładnikami przetrzymywanymi w Gazie, choć unikają prawnego terminu (Amnesty International). Określenie ich jako zakładników podkreśla nielegalność i etyczną powagę działań Izraela, odróżniając je od legalnego więzienia.

Droga do rozwiązania: Uwolnienie palestyńskich więźniów i zaprzestanie arbitralnego zatrzymania

Izrael mógłby zapewnić uwolnienie swoich zakładników przetrzymywanych przez Hamas oraz zmniejszyć prawdopodobieństwo ataków, rozwiązując główną przyczynę palestyńskich skarg: arbitralne zatrzymanie i maltretowanie. Branie zakładników przez Hamas, choć nielegalne na mocy Konwencji o Zakładnikach, jest wyraźnie skierowane na negocjowanie wzajemnych uwolnień, jak pokazano w umowie o Giladzie Szalicie z 2011

roku (1027 palestyńskich więźniów za jednego izraelskiego żołnierza) oraz w porozumieniu o zawieszeniu broni z listopada 2023 roku (105 zakładników za 240 palestyńskich więźniów) (The Guardian; CNN). Do października 2024 roku w Gazie pozostaje 97 izraelskich zakładników, a Hamas dąży do szerszej wymiany więźniów (CNN). Uwalniając palestyńskich więźniów—szczególnie ponad 3400 w administracyjnym zatrzymaniu—Izrael mógłby ułatwić wzajemne uwolnienie, ponieważ Hamas wykazał gotowość do negocjacji na tych warunkach.

Co więcej, zaprzestanie praktyki arbitralnego zatrzymania rozwiązałoby kluczowy czynnik napędzający palestyński militaryzm. Atak z 7 października 2023 roku, który zabił 1200 osób i porwał 251 zakładników, był częściowo motywowany wysoką liczbą palestyńskich więźniów—ponad 9500 do kwietnia 2024 roku, wielu przetrzymywanych bez zarzutów w warunkach tortur (Al Jazeera). Ta systematyczna niesprawiedliwość podsyca gniew i przemoc, ponieważ grupy takie jak Hamas wykorzystują sytuację więźniów do usprawiedliwienia ataków. Zakończenie administracyjnego zatrzymania, przestrzeganie prawa międzynarodowego oraz zapewnienie humanitarnego traktowania legalnie zatrzymanych osób zmniejszyłoby bodziec do takich ataków, rozwiązując główną skargę w konflikcie.

Kontrargumenty i obalenie

Izrael może twierdzić, że administracyjne zatrzymanie jest konieczne dla bezpieczeństwa, zapobiegając atakom poprzez zatrzymywanie podejrzanych zagrożeń. Jednak brak należytego procesu, tajne dowody i systematyczne nadużycia podważają to uzasadnienie. ONZ i organizacje praw człowieka udokumentowały, że wielu więźniów, w tym dzieci, nie stanowi wiarygodnego zagrożenia, a praktyka ta często celuje w aktywistów i cywilów jako formę zbiorowej kary (B'Tselem). Ponadto skala nadużyć—tortury, przemoc seksualna i zgony w areszcie—nie może być usprawiedliwiona żadnym pretekstem bezpieczeństwa, ponieważ narusza niezbywalne prawa zgodnie z CAT i ICCPR. Uwolnienie więźniów i reforma praktyk zatrzymania nie tylko byłyby zgodne z prawem międzynarodowym, ale także osłabiłyby narracje grup takich jak Hamas, zmniejszając ich zdolność do mobilizowania poparcia poprzez kwestię więźniów.

Wniosek

Długotrwała praktyka Izraela polegająca na arbitralnym zatrzymaniu bez zarzutów, w połączeniu z torturami, przemocą seksualną i upokarzaniem palestyńskich więźniów, stanowi poważne naruszenia prawa międzynarodowego i praw człowieka, jak określono w UDHR, ICCPR, CAT oraz Konwencjach Genewskich. Ci więźniowie, przetrzymywani w przymusowych i nieludzkich warunkach, powinni być klasyfikowani jako zakładnicy, aby odzwierciedlić nielegalność i etyczną powagę ich zatrzymania. Uwalniając tych palestyńskich zakładników i zaprzestając arbitralnego zatrzymania, Izrael mógłby zapewnić uwolnienie swoich zakładników przetrzymywanych przez Hamas, jak pokazują wcześniejsze wzajemne porozumienia o uwolnieniu, oraz zmniejszyć prawdopodobieństwo ataków napędzanych skargami na traktowanie więźniów. To podejście dostosowałoby

Izrael do jego międzynarodowych zobowiązań, rozwiązało główną przyczynę konfliktu i otworzyło drogę do bardziej sprawiedliwego rozwiązania.

Kluczowe cytaty

- Weishut, D. J. N. (2015). Tortury seksualne palestyńskich mężczyzn
- Amnesty International: Przerażające przypadki tortur
- Amnesty International: Uwolnienie zakładników i więźniów
- Biuro Praw Człowieka ONZ: Palestyńscy więźniowie przetrzymywani arbitralnie
- Eksperci ONZ: Eskalacja stosowania tortur
- Komisja ONZ: Raport o okupowanym terytorium palestyńskim
- Statystyki Addameer
- B’Tselem: Administracyjne zatrzymanie
- DCIP: Najmłodsze palestyńskie dziecko w zatrzymaniu
- CNN: Wojna Izrael-Hamas: Rocznica 7 października
- The Guardian: Gilad Szalit uwolniony w zamian
- Al Jazeera: Dzień palestyńskich więźniów